

Dendrokronologisk Laboratorium

NNU rapport 15, 1997

"ROSKILDE HAVN", ROSKILDE

Nationalmuseets Marinarkæologiske Undersøgelser.
Indsendt af Jan Bill, Morten Gøthche og Hanne Marie Myrhøj.
Undersøgt af Niels Bonde, Aoife Daly og Orla Hylleberg Eriksen.
NNU j.nr. A7767

Vrag, Roskilde 1

Én prøve af *Quercus sp.*, eg, undersøgt, dateret. Prøven havde splintved bevaret. Yngste bevarede årring er dannet i 1319 e.Kr. Fældningstidspunktet for træet, som den undersøgte prøve stammer fra, kan beregnes til ca. 1336-41 e.Kr. På det foreliggende grundlag angiver dette også byggetidspunktet for skibet.

Vrag, Roskilde 2

Tre prøver af *Quercus sp.*, eg, undersøgt. Alle dateret. Ingen af prøverne havde splintved bevaret. Yngste bevarede årring er dannet i 1168 e.Kr. Det beregnede fældningstidspunkt for træerne, hvorfra prøverne stammer, kan beregnes til slutningen af det 12. århundrede eller begyndelsen af det 13. århundrede ('omkring 1200'), hvilket - på det foreliggende grundlag - også må fastsættes som tidspunktet for bygningen af skibet.

Vrag, Roskilde 3

Tre prøver af *Quercus sp.*, eg, undersøgt. Alle dateret. Ingen af prøverne havde splintved bevaret. Yngste bevarede årring er dannet i 1035 e.Kr. Det beregnede fældningstidspunkt for træerne, hvorfra prøverne stammer, kan fastsættes til anden halvdel af det 11. århundrede ('efter 1060 e.Kr.'), hvilket - på det foreliggende grundlag - må fastsættes som tidspunktet for bygningen af skibet.

Vrag, Roskilde 4

Tre prøver af *Quercus sp.*, eg, undersøgt. Alle dateret. Én af prøverne havde splintved bevaret, med den yngste bevarede årring dannet i 1093 e.Kr. Fældningstidspunkt for træet, som prøven med splintved bevaret stammer fra, kan beregnes til ca. 1108-13 e.Kr., hvilket - på det foreliggende grundlag - må fastsættes som tidspunktet for bygningen af skibet.

Vrag, Roskilde 5

Tre prøver af *Quercus sp.*, eg, undersøgt. Alle dateret. To af prøverne havde splintved bevaret. Den yngste bevarede årring er dannet i 1119 e.Kr. Fældningstidspunkt for

træerne, som de to prøver med splintved bevaret stammer fra, kan beregnes til ca. 1130-35 e.Kr., hvilket - på det foreliggende grundlæg - må fastsættes som tidspunktet for bygningen af skibet.

Vrag, Roskilde 6

Tre prøver af *Quercus sp.*, eg, undersøgt. Alle dateret. Ingen af prøverne havde splintved bevaret. Yngste bevarede årring er dannet i 998 e.Kr Det beregnede fældningstidspunkt for træerne, hvorfra prøverne stammer, kan fastsættes til første halvdel af det 11. århundrede ('efter c. 1025 e.Kr'), hvilket - på det foreliggende grundlæg - må fastsættes som tidspunktet for bygningen af skibet.

DENDROPROVENIENS ??

Ved undersøgelsen af alle seks vrag er der til datering anvendt grund- og referencekurver for egetræ fra Danmark, Norge, Sverige, Tyskland (nord) og Polen (Pommern). Det er muligt at kryds-datere årringskurverne fra skibsvragene med de fleste af de førnævnte kurver, uden at der opnås resultater, der er signifikant med hensyn til at angive hvilken region træet, der er anvendt i skibene stammer fra (voksested). Træets oprindelsesområde(r) kan ikke angives nærmere; det undersøgte antal prøver i det enkelte skibsvrag er for lavt.

Muligheden for en nærmere angivelse af oprindelses område(r) for tømmeret i de seks skibe må afvente udtagning og undersøgelse af flere prøver til årringsmåling.

Splintstatistik: Bonde, upubl.

Katalog over prøver:

<p>VRAG 1</p> <p>00690019 Planke, NMU 1441x106B 28 253 år, heraf 3 i splintved. 1067-1319 e.Kr., ca. 1336 e.Kr.</p>	<p>VRAG 4</p> <p>00693019 Bordplanke, ROM 1855 A6 x109 162 år, heraf 5 i splintved. 932-1093 e.Kr., ca. 1108 e.Kr.</p> <p>00693029 Bordplanke, ROM 1855 A6 x117 271 årringe, kun kerneved bevaret. 809-1079 e.Kr., efter ca. 1100 e.Kr.</p> <p>00693039 Bordplanke, ROM 1855 A6 x118 228 årringe, kun kerneved bevaret.</p>
---	---

	803-1030 e.Kr., efter ca. 1050 e.Kr.
<p>VRAG 2</p> <p>00691019 ???, 1855:A1-X51 109 år, kun kerneved bevaret. 1060-1168 e.Kr., efter ca. 1188 e.Kr.</p> <p>0069102A ???, 1855:A1-X50 153 år, kun kerneved bevaret. 990-1142 e.Kr., efter ca. 1162 e.Kr.</p> <p>00691039 ???, 1855:A1-X52 151 år, kun kerneved bevaret. 994-1144 e.Kr., efter ca. 1164 e.Kr.</p>	<p>VRAG 5</p> <p>00694019 Bordplanke, ROM 1855 A9 x74 108 årringe, kun kerneved bevaret. 963-1070 e.Kr., efter ca. 1090 e.Kr.</p> <p>00694029 Bordplanke, ROM 1855 A9 x79 187 årringe, heraf 6 i splintved. 931-1117 e.Kr., ca. 1131 e.Kr.</p> <p>00694039 Bordplanke, ROM 1855 A9 x98 187 årringe, heraf 8 i splintved. 933-1119 e.Kr., ca. 1131 e.Kr.</p>
<p>VRAG 3</p> <p>00692019 Bordplanke, ROM 1855 A5 x56 89 år, kun kerneved bevaret. 945-1033 e.Kr., efter ca. 1050 e.Kr.</p> <p>00692029 Bordplanke, ROM 1855 A5 x64 144 år, kun kerneved bevaret. 884-1027 e.Kr., efter ca. 1050 e.Kr.</p> <p>00692039 Bordplanke, ROM 1855 A5 x66 168 år, kun kerneved bevaret. 869-1036 e.Kr., efter ca. 1055 e.Kr.</p>	<p>VRAG 6</p> <p>00695019 Bordplanke, ROM 1855 A6 x42 292 årringe, kun kerneved bevaret. 707-998 e.Kr., efter ca. 1025 e.Kr.</p> <p>00695029 Bordplanke, ROM 1855 A6 x49 299 årringe, kun kerneved bevaret. 688-986 e.Kr., efter ca. 1015 e.Kr.</p> <p>00695039 Bordplanke, ROM 1855 A6 x50 290 årringe, kun kerneved bevaret. 674-963 e.Kr., efter ca. 988 e.Kr.</p>

[Tilbage til rapportens side](#)

English summary:

NNU report 15, 1997

Wreck, Roskilde 1

One sample of *Quercus sp.*, oak, was examined. Dated. The sample had sapwood preserved. Youngest preserved tree-ring formed in 1319 A.D. The felling date for the tree, from which, the examined sample derives, can be estimated to c. 1336-41 A.D. On this basis the dating also gives the construction date of the ship.

Wreck, Roskilde 2

Three samples of *Quercus sp.*, oak, were examined. All are dated. None of the samples had sapwood preserved. Youngest preserved tree-ring formed in 1168 A.D. The felling date for the trees, from which the samples derive, can be estimated to late 12th. century or the start of the of the 13th. century ("around 1200 A.D."), which - on this basis - also gives the construction date of the ship.

Wreck, Roskilde 3

Three samples of *Quercus sp.*, oak, were examined. All are dated. None of the samples had sapwood preserved. Youngest preserved tree-ring formed in 1035 A.D. The felling date for the trees, from which the samples derive, can be estimated to the latter part of the 11th. century ("after 1060 A.D."), which - on this basis - also gives the construction date of the ship.

Wreck, Roskilde 4

Three samples of *Quercus sp.*, oak, were examined. All are dated. One of the samples had sapwood preserved, with the youngest preserved tree-ring formed in 1093 A.D. The felling date for the tree, from which the sample with sapwood preserved, derives, can be estimated to c. 1108-13 A.D., which - on this basis - also gives the construction date of the ship.

Wreck, Roskilde 5

Three samples of *Quercus sp.*, oak, were examined. All are dated. Two of the samples had sapwood preserved. The youngest preserved tree-ring was formed in 1119 A.D. The felling date for the trees, from which the two samples with sapwood preserved, derive, can be estimated to c. 1130-35 A.D., which - on this basis - also gives the construction date of the ship.

Wreck, Roskilde 6

Three samples of *Quercus sp.*, oak, were examined. All are dated. None of the samples had sapwood preserved. Youngest preserved tree-ring formed in 998 A.D. The felling date for the trees, from which the samples derive, can be estimated to the first part of the 11th. century ("after c. 1025 A.D."), which - on this basis - also gives the construction date of the ship.

Sapwood statistic: Bonde, unpubl.

[Back to report page](#)